

Global Gathering of Women Pastoralists

Press Review

(various languages)

November 2010



MALDHARI RURAL ACTION GROUP

Gujarat Today

Edition: Ahmedabad | Date: November 20, 2010 | Page No: 09 | Category: Marag



मार्ग संस्था द्वारा मालधारी महिलाओं का आयोजित वैश्विक सम्मेलन संदर्भ पत्रकार परिषद ने संजोधा संस्थाना ओक्रीक्यूटीव डायरेक्टर भावजु हेसाध दृश्यमान थाय छे. ज्यारे आ प्रसंगे नेरोनी, जेडन, धरान देश तथा गुजरात राज्यना प्रतिनिधियों विपस्थित रखा हता.

Gujarat Vaibhav

Edition: Ahmedabad | Date: November 21, 2010 | Page No: 12 | Category: MARAG

महिला मालधारियों के वैश्विक सम्मेलन का आयोजन

अहमदाबाद। सुरेन्द्रनगर जिले के दसाडा तहसील में मेरा गांव में 21 से 26 नवम्बर के दौरान महिला मालधारियों के वैश्विक सम्मेलन का आयोजन किया गया है। मेरा के आस-पास के ग्राम्य क्षेत्र में मालधारी समुदाय कई पीढ़ियों से निवास कर रहा है। इस विशिष्ट प्रकार के सम्मेलन में विवरण करने वाली जाति की 100 महिलाएं अपना अनुभव व्यक्त करेंगी तथा अपने नेटवर्क को सुदृढ़ बनाएंगी।

इस सम्मेलन के दो उद्देश्य हैं। महिला मालधारियों को उनके समाजों में, सरकार में तथा विविध राष्ट्रीय मंच पर से लिये जाने वाले निर्णयों में समानतापूर्वक सहयोग दे सकें, इस प्रकार उनके सशक्तिकरण में सहयोग दिया जाए तथा बदल रहे सामाजिक, आर्थिक एवं पर्यावरणमत्स्यी परिवर्तन में महिला मालधारियों के समक्ष पैदा होने वाली चुनौतियों का सामना करने के लिए जागृति पैदा की जाए।

यूनाइटेड नेशन्स के अनुमान के अनुसार दुनिया में 30 करोड़ महिलाएं गोपालन प्रवृत्ति में जुड़ी हैं। वे जिस प्रकार से जमीन का उपयोग करती हैं, वह करीब 30 प्रतिशत जमीन को शामिल कर लेती हैं। उन्होंने कहा कि मालधारी सामूहिक जमीन एवं परंपरा के रसक हैं। वे सीमांत जमीन पर व्यापक रूप से प्रशुपालन के माध्यम से रोजगार प्राप्त करेंगे। इन लोगों में उनकी संस्कृति में दृढ़ हुई परम्परा एवं स्थानांतरण की व्यूहरचना उनकी रोजगार पद्धति में फेरबदल करती है।

Gandhinagar Samachar

Edition: Gandhinagar | Date: November 21, 2010 | Page No: 04 | Category: Marag

સુરેન્દ્રનગર જિલ્લામાં મેરા ખાતે માલધારી મહિલાઓનું છ દિવસનું સંમેલન યોજાશે

અમદાવાદ, તા. ૨૦

સુરેન્દ્રનગર જિલ્લાના દસાણ તાલુકામાં મેરા આસપાસના ગ્રામ્ય વિસ્તાર કે જ્યાં માલધારી સમુદાયની ઘણી પેઢીઓથી વસે છે ત્યાં તા. ૨૧ થી ૨૬ નવેમ્બર, ૨૦૧૦ દરમિયાન મહિલા માલધારીઓનું વૈશ્વિક સંમેલન યોજાઈ રહ્યું છે. આ વિશેષ પ્રકારના મેળાવણામાં વિચરતી જાતની ૧૦૦ જેટલી મહિલાઓ તેમના અનુભવો વ્યક્ત કરશે અને નેટવર્કને સુદૃઢ બનાવશે.

આ સંમેલનના બે ઉદ્દેશ છે. (૧) મહિલા માલધારીઓને તેમના સમાજમાં, સરકારમાં તથા વિવિધ આંતરરાષ્ટ્રીય મંચ ઉપરથી લેવાતા નિર્ણયોમાં સમાનતાપૂર્વક સહયોગ આપી શકે તે પ્રકારે તેમના સશક્તિકરણમાં સહયોગ આપવો (૨) બદલાતા જતા સામાજિક આર્થિક અને પર્યાવરણલક્ષી વાતાવરણમાં મહિલા માલધારીઓ સામે ઉભા થતા પડકારોના સામના માટે જાગૃતિ પેદા કરવી.

યુનાઈટેડ નેશન્સના અંદાજ મુજબ દુનિયામાં ૩૦ કરોડ મહિલાઓ ગોપાલન પ્રવૃત્તિમાં જોડાયેલી છે અને તે જે પ્રકારની જમીનનો ઉપયોગ કરે છે તે આશરે ૩૦ ટકા જમીનને આવરી લે છે. માર્ગનાં એક્ટ્રિક્યુલેટિવ રિસ્કટર લાલજી દેસાઈ જણાવે છે કે 'માલધારીઓ સહિયારી જમીન અને પરંપરાના કારભારી તેમજ રક્ષકો છે. તે સિવાય જમીન ઉપર વ્યાપકપણે પર્યાવરણ મારરુતને રોજગારી મેળવે છે. આ લોકો તેમની સંસ્કૃતિમાં દંઢ થયેલી પરંપરા અને સ્થળાંતરની વ્યુત્પત્તિના તેમની રોજગાર પદ્ધતિમાં ફેરફાર કરે છે.'

આઈપુસીએન ઈસારો ખાતેના ગ્લોબલ વીસ કોર્પોરેટર પાબ્લો મેન્સાનો જણાવે છે કે 'કુદરતી સ્ત્રીઓની જાળવણીમાં માલધારીઓ નોંધપાત્ર ભૂમિકા ભજવે છે.' આમ છતાં સમાજમાં માલધારીઓ બાબતે સામાન્ય રીતે નેરસમજ કરવામાં આવે છે અને રોજગારી માટે સ્થળાંતરને કારણે તેમજ કેટલીક માની વીધેલી તલીવટી સમસ્યાઓને કારણે તે આર્થિક, સામાજિક અને રાજકીય રીતે સીમિત પર પકેલા રહે છે. પરિણામે તેમણે પછા દેશોમાં વ્યાપકપણે નકારાત્મક અને બીબાંદાળ માલધારી નીતિ અને વ્યવસ્થાપનનો ભોગ બનવું પડે છે.

Divya Bhaskar

Edition: Ahmedabad | Date: November 21, 2010 | Page No: 06 | Category: MARAG

આજથી મૂળ નિવાસી સમુદાયની મહિલાનું વૈશ્વિક સંમેલન

વિશ્વભરના મૂળ નિવાસી સમાજની મહિલાનું વૈશ્વિક સંમેલન ૨૧ થી ૨૬મી નવેમ્બર સુધી સુરેન્દ્રનગર જિલ્લાના મેરા ગામે યોજાશે. જેમાં 'ગ્લોબલ ગેઝર્સ ઓફ લુમ્બન પાસ્ટોરલિસ્ટ' માં વિશ્વના પાંચ ખંડમાંથી ૩૨ દેશની મહિલાઓ ભાગ લેશે. આ સંમેલનમાં કેન્યાની બે મહિલા સાંસદો પણ જોડાશે. સંમેલન બાદ બીજા દિવસે અમદાવાદના ગાંધીઆશ્રમ ખાતે ભારતના પૂણેમુલેથી ૫૦ હજાર માલધારી ભેગા થશે.

Divya Prakashan

Edition: Ahmedabad | Date: Nov 22, 2010 | Page No: 03 | Category: MARAG

**રવિવારે સુરેન્દ્રનગર જીલ્લામાં મેરા ખાતે
માલધારી મહિલાઓનું છ દિવસનું સંમેલન યોજાશે**

અમરેલી સુરેન્દ્રનગર જીલ્લાના દસાડા તાલુકામાં મેરા આસપાસના ગ્રામ્ય વિસ્તાર કે જ્યાં માલધારી સમુદાયની ઘણી પેઢીઓથી વસે છે ત્યાં તા. ૨૧ થી ૨૬ નવેમ્બર, ૨૦૧૦ દરમ્યાન મહિલા માલધારીઓનું વૈશ્વિક સંમેલન (ઉ) યોજાઈ રહ્યું છે. આ વિશેષ પ્રકારના મેળાવડામાં વિચારતરી જાતીની ૧૦૦ જેટલી મહિલાઓ તેમના અનુભવો વ્યક્ત કરશે અને નેટવર્કને સુદૃઢ બનાવશે. આ સંમેલનના બે ઉદ્દેશ છે.

(૧) મહિલા માલધારીઓને તેમના સમાજોમાં, સરકારમાં તથા વિવિધ આંતરરાષ્ટ્રીય મંચ ઉપરથી લેવાતા નિર્ણયોમાં સમાનતાપૂર્વક સહયોગ આપી શકે તે પ્રકારે તેમના સશક્તિકરણમાં સહયોગ આપવો
(૨) બદલાતા જતા સામાજિક આર્થિક અને પર્યાવરણલક્ષી વાતાવરણમાં મહિલા માલધારીઓ સામે ઉભા થતા પડકારોના સામના માટે જાગૃતિ પેદા કરવી.

યુનાઈટેડ નેશન્સના અંદાજ મુજબ દુનિયામાં ૩૦ કરોડ મહિલાઓ ગોપાલન પ્રવૃત્તિમાં જોડાયેલી છે અને તે જે પ્રકારની

જમીનનો ઉપયોગ કરે છે તે આશરે ૩૦ ટકા જમીનને આવરી લે છે. માર્ગનાં એકિલકયુટિવ રિરેક્ટર લાલજી દેસાઈ જણાવે છે કે, “માલધારીઓ સહિયારી જમીન અને પરંપરાના કારભારી તેમજ રક્ષકો છે. તે સિમાંત જમીન ઉપર વ્યાપકપણે પશુપાલન મારફતે રોજગારી મેળવે છે. આ લોકો તેમની સંસ્કૃતિમાં દ્રઢ થયેલી પરંપરા અને સ્થળાંતરની વ્યુહરચના તેમની રોજગાર પદ્ધતિમાં ફેરફાર કરે છે.”

આઈયુસીને ઈસારો ખાતેના ગ્લોબલ વીસ્પ કોર્ડિનેટર પાબ્લો મેન્ઝાનો જણાવે છે કે “કુદરતી સ્ત્રોતોની જાળવણીમાં માલધારીઓ નોંધપાત્ર ભૂમિકા ભજવે છે.” આમ છતાં સમાજમાં માલધારીઓ બાબતે સામાન્ય રીતે ગેરસમજ કરવામાં આવે છે અને રોજગારી માટે સ્થળાંતરને કારણે તેમજ કેટલીક માની લીધેલી વહીવટી સમસ્યાઓને કારણે તે આર્થિક, સામાજિક અને રાજકીય રીતે સીમાંત પર ધકેલાયેલ રહે છે. પરિણામે તેમણે ઘણા દેશોમાં વ્યાપકપણે નકારાત્મક અને બીબાંઠાળ માલધારી નીતિ અને વ્યવસ્થાપનનો ભોગ બનવું પડે છે.

જે પ્રકારની જમીનનો ઉપયોગ કરે છે તે આશરે ૩૦ ટકા જમીનને આવરી લે છે. માર્ગનાં એકિલકયુટિવ રિરેક્ટર લાલજી દેસાઈ જણાવે છે કે, “માલધારીઓ સહિયારી જમીન અને પરંપરાના કારભારી તેમજ રક્ષકો છે. તે સિમાંત જમીન ઉપર વ્યાપકપણે પશુપાલન મારફતે રોજગારી મેળવે છે. આ લોકો તેમની સંસ્કૃતિમાં દ્રઢ થયેલી પરંપરા અને સ્થળાંતરની વ્યુહરચના તેમની રોજગાર વ્યક્ત કરશે અને નેટવર્કને સુદૃઢ બનાવશે.

Nobat

Edition: Jamnagar | Date: Nov 23, 2010 | Page No: 02 | Category: MARAG

**રવિવારે સુરેન્દ્રનગર જીલ્લામાં મેરા ખાતે
માલધારી મહિલાઓનું છ દિવસનું સંમેલન યોજાશે**

અમરેલી સુરેન્દ્રનગર જીલ્લાના દસાડા તાલુકામાં મેરા આસપાસના ગ્રામ્ય વિસ્તાર કે જ્યાં માલધારી સમુદાયની ઘણી પેઢીઓથી વસે છે ત્યાં તા. ૨૧ થી ૨૬ નવેમ્બર, ૨૦૧૦ દરમ્યાન મહિલા માલધારીઓનું વૈશ્વિક સંમેલન (ઉ) યોજાઈ રહ્યું છે. આ વિશેષ પ્રકારના મેળાવડામાં વિચારતરી જાતીની ૧૦૦ જેટલી મહિલાઓ તેમના અનુભવો વ્યક્ત કરશે અને નેટવર્કને સુદૃઢ બનાવશે.

આ સંમેલનના બે ઉદ્દેશ છે. (૧) મહિલા માલધારીઓને તેમના સમાજોમાં, સરકારમાં તથા વિવિધ આંતરરાષ્ટ્રીય મંચ ઉપરથી લેવાતા નિર્ણયોમાં સમાનતાપૂર્વક સહયોગ આપી શકે તે પ્રકારે તેમના સશક્તિકરણમાં સહયોગ આપવો (૨) બદલાતા જતા સામાજિક આર્થિક અને પર્યાવરણલક્ષી વાતાવરણમાં મહિલા માલધારીઓ સામે ઉભા થતા પડકારોના સામના માટે જાગૃતિ પેદા કરવી.

યુનાઈટેડ નેશન્સના અંદાજ મુજબ દુનિયામાં ૩૦ કરોડ મહિલાઓ ગોપાલન પ્રવૃત્તિમાં જોડાયેલી છે અને તે

જે પ્રકારની જમીનનો ઉપયોગ કરે છે તે આશરે ૩૦ ટકા જમીનને આવરી લે છે. માર્ગનાં એકિલકયુટિવ રિરેક્ટર લાલજી દેસાઈ જણાવે છે કે, “માલધારીઓ સહિયારી જમીન અને પરંપરાના કારભારી તેમજ રક્ષકો છે. તે સિમાંત જમીન ઉપર વ્યાપકપણે પશુપાલન મારફતે રોજગારી મેળવે છે. આ લોકો તેમની સંસ્કૃતિમાં દ્રઢ થયેલી પરંપરા અને સ્થળાંતરની વ્યુહરચના તેમની રોજગાર વ્યક્ત કરશે અને નેટવર્કને સુદૃઢ બનાવશે.

આઈયુસીને ઈસારો ખાતેના ગ્લોબલ વીસ્પ કોર્ડિનેટર પાબ્લો મેન્ઝાનો જણાવે છે કે “કુદરતી સ્ત્રોતોની જાળવણીમાં માલધારીઓ નોંધપાત્ર ભૂમિકા ભજવે છે.” આમ છતાં સમાજમાં માલધારીઓ બાબતે સામાન્ય રીતે ગેરસમજ કરવામાં આવે છે અને રોજગારી માટે સ્થળાંતરને કારણે તેમજ કેટલીક માની લીધેલી વહીવટી સમસ્યાઓને કારણે તે આર્થિક, સામાજિક અને રાજકીય રીતે સીમાંત પર ધકેલાયેલ રહે છે. પરિણામે તેમણે ઘણા દેશોમાં વ્યાપકપણે નકારાત્મક અને બીબાંઠાળ માલધારી નીતિ અને વ્યવસ્થાપનનો ભોગ બનવું પડે છે.

Western Times

Edition: Ahmedabad | Date: Nov 26, 2010 | Page No: 02 | Category: MARAG

**બહુચરાણમાં વિશ્વની
માલધારી મહિલાઓનું
સંમેલન યોજાયું**

મહેસાણા,
માલધારી મહિલાઓ સામેના
પડકારોને પહોંચી વળવા અને
ઉકેલની દિશામાં ક્રિયાન્વીત બનવા
વૈશ્વિક સમુદાયકિત ઊભી કરવાના
ભાગરૂપે દુનિયાભરની માલધારી
મહિલાઓ તીર્થધામ બહુચરાણમાં
ચાલી રહેલા વૈશ્વિક સંમેલનમાં એક
મંચ પર એકત્રિત થઈ છે. જે વિશ્વમાં
માલધારી સમાજની ઉત્તિહાસની
સૌપ્રથમ ઘટના છે. ઉલ્લેખનીય છે
કે, આ સંમેલનમાં ભારત સહિત
દુનિયાના ૩૬ દેશોના ૧૦૫થી વધુ
મહિલા ડેલીગેટ્સ ભાગ લઈ રહ્યા
છે. જેમાં કેન્યાના મહિલા સાંસદ ડી.
સોફિયા, ઈટાલીના અને ઈકાડના
ક્રે-ઓફિસન્ટર એન્ટોનીલા ક્રેરડોનો
પણ સમાવેશ થાય છે.

Jai Hind

Edition: Ahmedabad | Date: November 27, 2010 | Page No: 12 | Category: Marag



વિવિધ માંગણીઓના સંદર્ભમાં વૈશ્વિક માલધારી મહિલાઓની આજે ગાંધી આશ્રમની સુભાષીજી સર્કલ
સુધી રેલી યોજાઈ હતી જેમાં વિશ્વના વિવિધ દેશોની મહિલાઓએ ભાગ લીધો હતો. (તસ્વીર: પારસ શાહ)

The Economic Times

Edition: Ahmedabad | Date: November 27, 2010 | Page No: 03 | Category: MARAG

Country Life



Women pastoralists from across the globe got together in Ahmedabad on Friday to discuss the challenges they face. – Mayur Bhatt

Rajasthan Patrika
Edition: Ahmedabad | Date: Nov 27, 2010 | Page No: 12 | Category: MARAG

चरवाहा समुदाय की मजबूती का संकल्प



मराठ के लक्ष्मणजी में अर्जुनजी राज के कौशल राजपूतान के पत्नी जिनके जन्मदिन २००९, छत्तीसगढ़, भारत है। सरकारी शिक्षक लक्ष्मणजी के साथ, उनकी दो बेटियां हैं अर्जुनी और अर्जुनी

क्या.सं. @_अहमदाबाद

चरवाहा समुदाय की महिलाओं ने पुरुषों के साथ मिलकर समुदाय की मजबूती के लिए काम करने का संकल्प व्यक्त किया है। गुजरात के सरकारी शिक्षकों के लिए काम करने वाली स्वीडिश संसद मालवारी बजल एक्सन ग्रुप (साएग) के तत्वावधान में महिला चरवाहों के प्रथम वैश्विक सम्मेलन में यह बात सामने आई।

गुजरात के सुरेन्द्रनगर जिले की दुलाड़ा तहसील के भेरा गांव में यह द्विदिवसीय सम्मेलन के सम्पन्न के बाद अहमदाबाद में शुरूआत की 23 सूत्रीय घोषणा पत्र जारी किया गया। यहां पूर्व प्रधानमंत्री मोरारजी देसाई के समाधि स्थल अग्रय घट के समीप साक्षरता आश्रम के मैदान पर आयोजित रक्षा में मारा के कार्यकारी निदेशक लालजीभाई देसाई ने घोषणा पत्र जारी करते हुए बताया कि इसमें क्षेत्र-विशेषता के संरक्षण, मौसम संबंधी परिवर्तन में काम से निपटने में चरवाहों की आवश्यक भूमिका को मान्यता देने, महिला चरवाहों के समान अधिकार सुनिश्चित करने एवं समान में उनकी भूमिका को मान्यता देने पर जोर दिया गया है।

इसके अलावा चरवाहों को प्रभावित करने व उनके संरक्षण के लिए कमी-नीतियों के विकास व इनकी निगरानी करने, सरकारी स्तर पर

चरवाहा महिलाओं को समान प्रतिनिधित्व सुनिश्चित करने, प्रथमिक शिक्षा ग्रहण करने के महिलाओं के अधिकार को सम्मान देने, चरवाहों के बालकों की शिक्षा ग्रहण करने के लिए उचित कार्यक्रम विकसित व लागू करने, महिलाओं के स्वास्थ्य संबंधी कार्यक्रमों को विकसित व लागू करने, नई तकनीक के अनुसंधान के लिए आर्थिक सहयोग पर भी जोर दिया गया है। इस संबंध में सरकारी, अंतरराष्ट्रीय व क्षेत्रीय संगठनों, शोध संस्थानों और नेटवर्कों से इन सूत्रों पर सहयोग भी मांग गया है। सभी के बाद चरवाहों को पेंशन भी आशंका हुई।

सम्मेलन में सुरेन्द्रनगर जिले के निवासी लालजीभाई देसाई को बटवर्ड एलार्ड्स और मोहनलाल इंदिराजीय पौलुस (बामिप) का महामंत्री और राजस्थान के पाली जिले की देवूरी तहसील के सीतलदास गांव की निवासी डायली गणका को सदस्य चुना गया। राजस्थान के पाली जिले के सादरी विना लोकलत अनुपालक संस्थान की उपभोक्ता उदार शोडरी के अनुसार सम्मेलन में अरुणमिस्ता, मंगोलिका, तुर्किस्तान, राजस्थान, अरुणाचल, नेपाल, लिम्बू सलिल 32 देशों, भारत के गुजरात, गुजरात, महाराष्ट्र, कर्नाटक सहित विभिन्न प्रदेशों के की कुल 100 से अधिक महिला चरवाहों सहित 400 प्रतिनिधि शामिल हुए।

Sandesh
Edition: Ahmedabad | Date: Nov 27, 2010 | Page No: 12 | Category: MARAG

विश्व मालवारी संमेलन : विश्वभर में गौचरनी जमीन घटी रही छे जाने मालवारी सभाजना प्रश्नो पटी रखां छे. आ प्रश्नोने वारा आपवा अमदावादमें विश्व मालवारी संमेलन योवायं रल्लुं छे. आ संमेलनमां भाग लेवा देश-विदेशी पछ गोपालको उपस्थित रखां हतां. आ पैकीना डेटलाडे गांठी आश्रम लछुक 'वी डोर विक्टरी'नो पोज आयां हतो.



DNA Money

Edition: Ahmedabad | Date: Nov 26, 2010 | Page No: 02 | Category: MARAG

Women empowerment rally held in city

To contribute to the empowerment of women pastoralists and to raise awareness regarding the various challenges faced by them, a global gathering of Women Pastoralists is being conducted by Marag, followed by a rally from Gandhi Ashram to Ambedkar Bhavan in the city. Marag is a voluntary organization, which works to educate, organise and empower the Maldharis, a marginalized pastoral community from Gujarat.

DNA

Edition: Ahmedabad | Date: November 27, 2010 | Page No: 02 | Category: MARAG

Women pastoralists gather in city

Pankaj Shukla, DNA



For the first time in the world, a global gathering of women pastoralists (maldharis) was held in Gujarat with a view to presenting their developments and promote their sustainability. The initiative was organised by Marag, a voluntary organisation which works to educate, organise and empower the Maldharis, a marginalised pastoral community of Gujarat.

Divya Bhaskar
Edition: Ahmedabad | Date: Nov 27, 2010 | Page No: 06 | Category: MARAG

અફઘાની પ્રજા ભારતીયોને પસંદ કરે છે

વૈશ્વિક માલધારી સંમેલન નવા અફઘાનિસ્તાનના વિકાસમાં ભારતનું યોગદાન મહત્વનું

ભાસ્કર ન્યૂઝ ૨, અમદાવાદ

‘વિશ્વના કુખ્યાત ત્રાસવાદી ઓસામા બિન લાદેનની હથાતી કે મોત વિશે જાત જાતની અફવાઓ ચાલે છે. સમયાંતરે ઓસામા વિશે નવા નવા ન્યૂઝ આવતા રહે છે, જા કે સ્થાનિક અફઘાની પ્રજાને હવે આ બધી બાબતોમાં ખાસ રસ નથી રહ્યો. આજે અમારી મોટા ભાગની પ્રજા ઓસામા વિશે બહુ વિચારતી નથી. હવે અફઘાનની પ્રજાને વિકાસમાં રસ છે.’ આ શબ્દો છે, અફઘાનિસ્તાનના કાબુલથી આવેલા નુરુલ્લાહ નૂરીના. અફઘાનિસ્તાનની ઐકૃતિમિક ઓફ એજ્યુકેશન એન્ડ ડેવલપમેન્ટ સંસ્થાના નૂરીએ વધારે જણાવ્યું હતું કે અફઘાનિસ્તાનના વર્તમાન વિકાસમાં ભારતનો રોલ મહત્વનો છે. અફઘાની લોકો પાકિસ્તાનને પિક્કારે છે જ્યારે ભારત અને ભારતીયને વધારે પ્રેમ કરે છે.



નરુલ્લાહ નૂરી મારગ સંસ્થા દ્વારા આયોજિત ગ્લોબલ ગેથરિંગ ઓફ વુમન પાસ્ટોરલિસ્ટ્સની વર્લ્ડ કોન્ફરન્સમાં ભાગ લેવા અમદાવાદ આવ્યા હતા. શુક્રવારે ગાંધી આશ્રમ ખાતે યોજાયેલી રેલીમાં ૩૨ દેશનાં માલધારી પ્રતિનિધિઓએ ભાગ લઈ એક ડેકલેરેશન બહાર પાડ્યું હતું. નૂરીએ ‘દિવ્ય ભાસ્કર’ સાથે વાત કરતાં જણાવ્યું હતું કે એશિયામાં

જાપાન બાદ ભારત અફઘાનિસ્તાનનું સૌથી મોટું ભાગીદાર છે. અફઘાનની પ્રજા ભારતીય લોકોને માનવી જુએ છે. ભારતીય સંસ્થા અને કંપનીઓ કોઈ રાજકારણમાં પડ્યા કરતાં અફઘાનિસ્તાનના હિતમાં કાર્ય કરે છે. તેમણે પાકિસ્તાનને અફઘાનિસ્તાનની વર્તમાન સ્થિતિ માટે દોષિત ઠેરવ્યું હતું. તેમણે કહ્યું હતું કે અફઘાનમાં પાકિસ્તાનનો રોલ અસલામતી

વિશ્વ માલધારી સંગઠને ડેકલેરેશન બહાર પાડ્યું

સુરેન્દ્રનગરના મેરા ગામે યોજાયેલા વૈશ્વિક માલધારી સંમેલન સંગઠનના ઝંડે મેરા ડેકલેરેશન બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું. જેમાં વૈશ્વિક કક્ષાએ માલધારીને પડતી તકલીફો અને તેમના હક્કની માગણી કરાઈ હતી. ડેકલેરેશન જાહેર કરતી વખતે કેન્થાના બે સંસદો પણ હાજર રહ્યા હતા. મારગ સંસ્થાના લાલજી દેસાઈએ જણાવ્યું હતું કે, ‘વિશ્વમાં માલધારીઓને અગ્યાતા ઘટી રહી છે. હવે વિશ્વભરના માલધારી એક થઈને લડત આપશે.’

ફેલાવવાનો રહ્યો છે. અમારી પ્રજા પાકિસ્તાનને પિક્કારે છે. લોકો માને છે કે અમારે ત્યાં પાકિસ્તાન જ ત્રાસવાદને પ્રોત્સાહન આપે છે.

The Indian Express
Edition: Ahmedabad | Date: November 27, 2010 | Page No: 03 | Category: MARAG

Women pastoralists across world close ranks for open spaces, gather in Gujarat

EXPRESS NEWS SERVICE
AHMEDABAD, NOVEMBER 26

AMID unrelenting chants of “Jai Malldhari”, women pastoralists clambered on to a makeshift stage one after another and sang their own folk songs, holding their hands high and swaying as hundreds of locals pointed their cell-phone cameras at them, capturing their colourful costumes and exotic features.

They came from near (from various parts of Gujarat and Rajasthan) and far (West Asia and Africa) on a mission — to speak out against a global phenomenon that is rapidly shrinking the wide, open spaces they once enjoyed and walling them in, as industries and factories expand to devour them.

These women, and the activists who accompanied them here, had been camping in Surendranagar district for almost a week, gathering to share their claustrophobia of a constriction that is currently sweeping lands as far apart as Mongolia to Kenya, Gujarat to Iran.

They posed for pictures, chanted slogans and raised their arms in unity.

“The world’s farmers have networks. Now, we pastoralists are too. Like them, we are networking against land issues that come with globalization,” said Lajibhai Desai, one of the organisers from India, part of the MARAG nonprofit.

“Around the world, pastoralists depend on community land, but that land is now up for grabs,” Desai said, explaining women especially had been brought together so that their voices, and not just the men’s, are heard.

The demands of the gathering were these: that Gujarat as a state, India as a country, and the United Nations, recognize pastoralism as



Women pastoralists from Asia and Africa participate in a rally to mark the end of a week-long gathering, in Ahmedabad on Friday.

sustainable and ensure equal rights of women in pastoral communities and, above all, recognize pastoral mobility as a fundamental right.

According to the United Nations, more than 300 million people worldwide are pastoralists, a land use category that covers nearly 30% of all land.

Pablo Manzano, who is the global coordinator for World Initiative for Sustainable Pastoralism, a programme run by UN’s International Union for Conservation of Nature, said that “pastoralists are often misunderstood and marginalized socially, economically and politically due to perceived administrative problems posed by their mobile livelihoods. Consequently, negative stereotypes inform pastoral policy and management in many countries.”



તાલિબાની વાતાવરણમાં રહ્યા પછી અહીં અફઠ આઝાદી લાગે છે

તાલિબાનો વચ્ચે જીવવું એ મોત વચ્ચે જીવવા બરાબર છે. ત્યાંની સ્ત્રીઓની સ્થિતિ અસહનીય છે. સાત મીન, અત્યાચાર અને મોત વચ્ચે ઝોલાખાતી અફઠાની સ્ત્રીઓ હવે તાલિબાની વાતાવરણમાં તંગ આવી ગઈ છે. ખાસ અમદાવાદમાં માલધારીઓના સંમેલનમાં આરેશી અફઠાની મહિલા તુષા હાશ્મીએ પોતાના દિલની વાત કરીને ગુજરાતી છોકરીઓની સ્વતંત્રતાના ભારોબાર વખાણ કર્યું હતા.

કાબુલી અંદાજ પરંવતી તુષા ફર છે કે અમારે ત્યાં સ્ત્રીઓની સ્થિતિ પ્રાચીન ક્રમમાં બદલવા છે. માત્ર આંખો જ દેખાય તેવી રીતે રહેતી અફઠાની મહિલાઓ સતત પુરુષોના દમનથી કંઈ રહી છે. હાલમાં અફઠાનિસ્તાનના ઉત્તર ભાગમાં ૬૦ ટકા વિસ્તાર તાલિબાનોના હાથમાં છે. જેના કારણે આ પ્રદેશની મહિલાઓ સતત દમન

નીચે જીવે છે. અહીં મોટા ભાગની મહિલાઓ પુણ પાલન પર પોતાનું ગુજરાન ચલાવે છે. કોઈ એનજીઓ કે સંસ્થાને કામ કરવું હોય તો પણ ધણું આશંકા છે. મોટા ભાગની મહિલાઓ પુણ પાલન

સતત ધરદારમાં જીવતા સમાજમાં સ્ત્રીઓને અફઠાનિસ્તાન અને ઉજ્જિનની આરેશી એ મારિયાઓને ગુજરાતની છોકરીઓને સાતન ચલાવવી પડે છે. જોઈતે આશય ધણ અફઠાનિસ્તાન અને ઉજ્જિન જેવા દેશોમાં આજ પલ સ્ત્રીઓની માત્ર આંખ દેખાય તેટલી સહે પડતા પ્રથમ સંકલ્પ છે.

પર નિર્ભર છે. પુરુષોના હાથમાં બંદૂકો છે. અહીંની મહિલાઓને વાહનો ચલાવતી જોઈને મને મનોમન યાચ છે કે આ કેવી આઝાદી? અહીં ખાં જ આઝાદ છે. અમારે ત્યાં કોઈ સ્ત્રી ગુજરાતની સ્ત્રી જેટલી આઝાદ નથી.

અફઠાનિસ્તાનના જે ૬૦ ટકા વિસ્તારમાં તાલિબાની રાજ છે ત્યાં તો સુંદર સ્ત્રીઓની ઘણી ખરાબ સ્થિતિ છે. સમગ્ર જ એક છોકરીનું નાક કાપી નાખ્યું હતું જે આંખ વિષય જાણે છે.

ઉજ્જિનમાં તમને મારી આંખો જ જોવા મળશે

આ અને ઉજ્જિનની માલધારી મહિલા એતમદ રફલ્લા અબ્દલ્લા કહે છે, અમારે ત્યાં પેટા-ખરા સાથે ક્રીટ અને ગપેલાનો પણ વ્યાપક પાયે ઉછેર કરવામાં આવે છે.



ઉજ્જિનમાં મહિલાઓ પછી પછાત છે અને ત્યાંના રાજ પ્રદેશોની કારમી ગરમીમાં પુણ ચરાવીને ગુજરાત ચલાવીએ છીએ. ગુજરાતને જોઈને તો જાણે સ્વર્ગમાં આવ્યા હોઈએ તેવું લાગે છે. ગુજરાતમાંથી એક વાત મને શીખવા મળી અને એ છે સાદાઈ.

આજે પણ અમારે ત્યાં ડેન્ડામનું વાજિત વગાડી અને રમની ખુલ્લી હવામાં આનંદ કરીએ છીએ. પરંતુ અમારે ત્યાં સંગીતમાં પણ પુરુષો અને સ્ત્રીઓ અલગ અલગ રૂપમાં બેસી આનંદ કરે છે. ગુજરાતમાં પછી મુકિત છે. ઉજ્જિનમાં એક તો રમની ગરમી અને તેમાં ધ કામો જુરકો અમુચા માટે ઘણો સ્થલ છે. રમીન કપડા પહેરવા હોય તો જુરખમાં પહેરી શકાય પણ માન આંખો કે આંખ એટલી જ મુકિત આપવામાં આવે છે. અહીં મારી ઉપસ્તી છોકરીઓને લોઈને અમને તેમની સ્વતંત્રતા વિશે બહુ આશ્ચર્ય લાગી રહ્યું છે.

